

2007 - 25 jaar stedenband met Jinotega

De gemeenteraad heeft tijdens de begrotingsbehandeling op 9 november 2006 een amendement aangenomen, waarbij in 2007 ter gelegenheid van 25 jaar stedenband met Jinotega € 50.000,00 toegevoegd wordt aan programma 3, Maatschappelijke Ondersteuning en Integratie. De Nederlandse gemeenten met stedenbanden in Nicaragua verenigd in het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland-Nicaragua hebben het voornemen in 2007 een campagne te starten rond millenniumdoelstelling 2: "alle kinderen naar school in 2015".

Het jubileumjaar 2007 wordt de start van een periode met een reeks activiteiten die de millenniumdoelstellingen onder de aandacht van de Zoetermeerse bevolking zal brengen.

Activiteiten in 2007

1. Van 18 tot en met 25 april zal wethouder Haan een bezoek brengen aan Jinotega. Het bezoek is onderdeel van een Nederlandse missie afkomstig uit gemeenten met stedenbanden in Nicaragua. Van de Zoetermeerse delegatie zullen vertegenwoordigers van het Oranje Nassau College deel uitmaken die zich zullen oriënteren op een band met een school in Jinotega. Tijdens het bezoek zal de wethouder een muurschildering onthullen over 25 jaar stedenband. In dezelfde periode brengt een handelsdelegatie uit Nederland een oriënterend bezoek aan Nicaragua. Onderzocht zal worden of bedrijven uit de Zoetermeerse regio van de delegatie deel willen uitmaken.
2. Voor de zomer van 2007 wordt een projectaanvraag ingediend om de millenniumdoelencampagne van start te laten gaan. In nauwe samenwerking met in ieder geval de gemeente, de georganiseerde onderwijssector, het georganiseerde bedrijfsleven en de stedenbandorganisatie zullen acties worden geëntameerd die moeten leiden tot een opbrengst van € 50.000,00. Het dan verdubbelde bedrag ad € 100.000,00 zal opnieuw voor verdubbeling uit rijksmiddelen worden voorgedragen. Met een multiplier van 4 komt een substantieel bedrag beschikbaar, waarmee belangrijke investeringen kunnen worden gedaan in voorzieningen in Jinotega die bijdragen aan de realisering van millenniumdoel 2: alle kinderen naar de basisschool in 2015.
3. In juni zal een delegatie van vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties uit de partnergemeenten in Nicaragua, waaronder La Cuculmeca¹ uit Jinotega, een studiebezoek brengen aan Nederland en ook aan Zoetermeer. La Cuculmeca is de partnerorganisatie van de Vereniging voor Internationale Solidariteit (V.I.S.) , de stedenbandorganisatie voor Jinotega in Zoetermeer.
4. Het multiculturele festival "Couleur Locale" dat dit jaar in het weekend van 15 en 16 september wordt gehouden, zal mede in het teken staan van 25 jaar stedenband met Jinotega en de millenniumdoelencampagne.

¹ La Cuculmeca is de naam van een met uitsterven bedreigde inheemse traditionele en medicinale plant. De organisatie gebruikt de naam als metafoer om armoede op velerlei terrein aan de kaak te stellen. Op het gebied van waarden en normen, maatschappelijke initiatieven, besef van de noodzaak van duurzame ontwikkeling. De organisatie verzorgt onderwijs aan de bevolking op verschillende terreinen.

5. In september komt een Nicaraguaanse muurschilder naar Zoetermeer. Er zijn muurschilderingen gepland op basisschool de Oranjerie in Oosterheem en het Oranje Nassau College - locatie Clauslaan.
6. In het najaar is de officiële start van de commerciële productie van ledervaren in Jinotega door een joint venture van een Costaricaanse producent en een Nederlandse importeur van decoratiegroen. De productie wordt mede geleverd door lokale boeren die worden omgeschoold van koffieteelt op diversiteit in gewassen.

Belangrijkste resultaten na 25 jaar stedenband met Jinotega

1982 – heden

financiële bijdragen aan

- inrichting en nieuwbouw van het kinderdagverblijf “Niños de Martíres de Ayapal”
- casa materna – twee opvanghuizen voor mishandelde meisjes en ongehuwde jonge moeders in Jinotega en op het platteland

1992-2000

- kanalisering en verharding van beddingen van de Rio Ducuali en de Rio Viejo

1999-2001

- woningbouw na Mitch

2001-2005

- verbetering van het kadaster
- verbetering van de belastinginning en vergroting van lokale belastinginkomsten
- strategisch planning voor de stad in een participatief proces, waaraan de gemeente Jinotega, maatschappelijke organisaties en de private sector hebben deelgenomen.

2003

- financiering door Zoetermeer van haalbaarheidsstudie verbetering bloementeelt
- plaatsnaamborden bij de toegangswegen naar de stad en op de Markt

2003-2006

- zes muurschilderingen in Zoetermeer: Prinses Margrietschool in Buytenwegh (2003), Noordeindeschool in Noordhove (2004), Prins Willem Alexanderschool in Rokkeveen (2004), Prins Bernhardschool in Dorp (2005), twee locaties van basisschool “De Hofvijver” in Seghwaert (2006), onthuld door Minister Van Ardenne en wethouder Haan

2004

- financiering door Zoetermeer van nieuwbouw van het educatiecentrum van La Cuculme-ca

2005-heden

- voortzetting van de projecten belastinginning en strategisch planning
 - belastinginning: hoofddoelstelling toename belastingopbrengst 10% per jaar (in 2005 volgens planning)
 - strategisch plan: drie ontwikkelpotenties vastgesteld:
 - toerisme
 - diversificatie – van monocultuur (koffie) naar verscheidenheid in gewassen
 - bloementeelt

2006

- moestuintjesproject in combinatie met agrarische beroepsopleiding
- educatieproject – financiering lesmateriaal en schoolmeubilair
- alfabetiseringsproject

De ontwikkelingen in 25 jaar stedenband met Jinotega

1 De stad Jinotega

Jinotega, ciudad de las brumas. Stad van de nevelen, dat is de kenmerkende omschrijving van onze zusterstad in Nicaragua. Gelegen op ongeveer 1200 m boven zeeniveau, op 140 kilometer ten noorden van de hoofdstad Managua. In bergachtig gebied. Het landschap roept associaties op met de Alpes Maritimes. Nicaragua ligt in de tropen. In Managua kan de temperatuur oplopen tot boven de veertig graden. Vanwege de ligging in de bergen zijn de weersomstandigheden in Jinotega milder. De gemiddelde jaartemperatuur beweegt zich tussen de achttien en vijfentwintig graden. Met soms Hollands aandoende luchten, laaghangende wolken en vochtig: las brumas.

Jinotega is de hoofdstad van het gelijknamige departement. Een zeer uitgestrekt gebied. Ten noorden van Jinotega bevindt zich tropisch regenwoud dat naarmate je de Caribische zee nadert, overgaat in moerasachtig gebied. Moeilijk begaanbaar met onverharde wegen en weinig inwoners. Nicaragua telt iets meer dan vier miljoen inwoners, van wie de helft woont in Managua. Typerend voor een ontwikkelingsland. Jinotega telt ongeveer vijfenzeventig duizend inwoners. De helft woont in de stad. Lange tijd voelen de Jinoteganen zich een vergeten volksdeel in eigen land door de excentrische ligging en de slechte bereikbaarheid van de stad vanwege een weg van slechte kwaliteit door de bergen.

2 De band met Jinotega

De lokale economie drijft van oudsher op de koffieteelt. De plaatselijke koffiebrandery "Las Brumas" vormt sinds het begin van de verbindingsschakel met Zoetermeer. Het politieke voornemen van de gemeenteraad van Zoetermeer uit 1978 om "initiatieven op het terrein van de ontwikkelingssamenwerking, waarbij de bevolking van Zoetermeer een actieve rol speelt, krachtig te ondersteunen" en "een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheid om tot duurzaam contact te komen met een gemeente in de derde wereld, teneinde steun te verlenen bij het opzetten en ontwikkelen van lokale voorzieningen aldaar", resulteert na een selectieproces uit een aantal alternatieven door een breed samengestelde werkgroep in de keuze voor een project dat herkenbaar is voor de bevolking van Zoetermeer: een kinderdagverblijf verbonden aan de koffiebrandery. De solidariteit met Nicaragua na de val van het Somoza-regime in 1979 heeft zeker een rol gespeeld bij de keuze. Maar ook de overweging dat de vraag naar kinderopvang is geformuleerd door vrouwen die in de koffiebrandery werken. De Zoetermeerse gemeenteraad keurt in november 1981 het projectvoorstel goed en stelt f 40.000,00 beschikbaar voor de uitvoering. Op 10 februari 1982 ondertekenen burgemeester Hoekstra, gemeentesecretaris Groenestein, de tijdelijk zaakgelastigde van Nicaragua Hernan Estrada en de voorzitter van de stedenbandorganisatie vereniging voor Internationale Solidariteit Van der Schot de akte van wederzijdse verbondenheid tussen Zoetermeer en Jinotega.

3 1982-1990

De jaren tot 1990 kenmerken zich door bestuurlijke en politieke terughoudendheid van de gemeente. De politiek organiseert wel het draagvlak, maar de band met Jinotega is in eerste aanleg toch vooral een zaak van particulier initiatief. De Vereniging voor Internationale Solidariteit (V.I.S.), in 1981 opgericht voor de band met Jinotega, is de uitvoeringsorganisatie.

De politieke terughoudendheid past in het tijdsbeeld. De ondertekening van de akte van verbondenheid bijvoorbeeld leidt tot forse beroering in de gemeenteraad. Gaandeweg wijzigt het inzicht over een actievere rol van lokale overheden op internationaal gebied. In 1986 richten gemeenten én particuliere organisaties gezamenlijk het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland-Nicaragua (LBSNN) op. De stedenbanden met Nicaragua dateren uit de jaren tachtig. De activiteiten van de V.I.S. spitsen zich toe op bewustwording over ontwikkelings-samenwerking in Zoetermeer en fondswerving als middel om bij te dragen aan de lokale ontwikkeling in Jinotega. Hoe bescheiden ook. De V.I.S. organiseert informatiebijeenkomsten en betreft scholen, wijk- en buurtorganisaties en de toenmalige Stichting Zoetermeerse Kinderopvang bij haar activiteiten. Het toenmalige Drinkwaterbedrijf Tien Gemeenten participeert in de stedenband door een deel van een wijk in Jinotega te voorzien van drinkwaterleiding. Tot 1990 bezoeken twee delegaties uit Jinotega Zoetermeer. Bezoeken uit Zoetermeer aan Jinotega vinden niet plaats.

4 1990-2000

West-Oost-Zuid-Project

De eerste vrije verkiezingen in januari 1990 zijn voor het LBSNN aanleiding een waarnemersdelegatie samen te stellen. Zoetermeer en Delft worden uitgenodigd om deel te nemen. Wethouder Hannie van Leeuwen en burgemeester Huib van Walsum, beiden vergezeld door een ambtenaar, vormen de viermans delegatie met een officiële accreditatie. Dat bezoek markeert het begin van een kentering in de rol van de lokale overheid op het terrein van ontwikkelingssamenwerking. De gezamenlijke stedenbanden winnen door hun netwerk en inbreng aan invloed en belang in Nicaragua. De Minister voor Ontwikkelingssamenwerking in het derde kabinet Lubbers onderkent die rol en opent een budgetlijn voor trilaterale samenwerking tussen Nederlandse gemeenten en gemeenten in Tsjechië en Slowakije met partnergemeenten in Nicaragua. Die samenwerking staat te boek als het West-Oost-Zuid-project. In Tsjechië en Slowakije – tot 1 januari 1993 nog één land – bestaan eveneens banden met gemeenten in Nicaragua. Door de val van De Muur in 1989 vallen daar financiële middelen weg. Het W.O.Z.-project beoogt de bewustwording en betrokkenheid met Nicaragua in Midden-Europa te continueren. Door inzet van technische kennis uit die landen en met Nederlands geld kunnen door Nicaraguaanse gemeenten voorgestelde projecten worden gerealiseerd. De financiering strekt zich uit over twee perioden: 1992-1996 en 1996-2000. Zoetermeer haakt aan als de band met Nitra in Slowakije in 1994 wordt geformaliseerd. In mei 1994 voeren een delegatie uit Zoetermeer onder leiding van wethouder Leupe en een delegatie uit Nitra een identificatiemissie uit in Jinotega. Het resultaat van dat bezoek is de formulering van een project dat voorziet in kanalisering en verharding van de loop van de Rio Ducuali. De rivier stroomt uit de bergen dwars door de stad. De rivier meandert door Jinotega en ligt grote delen van het jaar droog. De oevers van de rivier zijn locaties waar mensen zich van nature willen vestigen. Door het ontbreken van – voor ons - elementaire voorzieningen als riolering en afvalinzameling vindt al snel illegale vuilstort plaats. In combinatie met achtergebleven waterpoelen in de bedding ontstaan broedplaatsen voor insecten die een bedreiging vormen voor de volksgezondheid. Zodra de rivier in de regentijd volstroomt, ontstaat ook een veiligheidsprobleem. De verbeteringen aan een deel van de benedenloop van de rivier in de stad doorstaan de orkaan Mitch die eind oktober 1998 over Midden-Amerika raasde en veel menselijk leed en veel materiële schade veroorzaakt. Die positieve ervaring leidt in 1999 tot de beslissing – tijdens een gezamenlijke missie van delegaties uit Zoetermeer en Nitra - om uit de tweede tranche van het W.O.Z.-project op vergelijkbare wijze verbeteringen aan te brengen in een andere rivier, de Rio Viejo, aan de oostkant van de stad. In de bocht van de rivier bezwijkt tijdens Mitch een deel van de begraafplaats onder het orkaangeweld en worden graven in het nietsontziende water meegesleurd.

Mitch

De orkaan Mitch veroorzaakt een golf van betrokkenheid in Nederland en ook in Zoetermeer. Het LBSNN is mede-initiatiefnemer van een grote landelijke inzamelingsactie op televisie. Als eenmalige deelnemer aan de Samenwerkende HulpOrganisaties slagen de gezamenlijke stedenbanden erin om – inclusief verdubbeling door de Minister voor Ontwikkelingssamenwerking – ruim f 7 miljoen in te zamelen. Zoetermeer is goed voor bijna f 500.000,00, inclusief verdubbeling. Alleen al de drie grote woningbouwcorporaties dragen gezamenlijk f 100.000,00 bij. Maar ook vele acties van individuele burgers, kinderen en scholen zorgen voor een recordopbrengst. De enorme hoeveelheid geld die voor het land beschikbaar komt, doet onmiddellijk de vraag rijzen naar een effectieve en duurzame besteding van de middelen. Er ontstaat een momentum om structureel en duurzaam te investeren. Zowel in materiële zin als in immateriële zin. In nauwe samenwerking met de nationale overheid en gemeenten in Nicaragua worden plannen ontwikkeld voor een proces van bestuurlijke vernieuwing. Omdat zowel in Nicaragua als in Nederland de grootste gemeenten banden onderhouden, vormt bundeling van krachten een sterke motor om het lokaal bestuur in Nicaragua te verbeteren. Van een structurele vorm van samenwerking op lokaal niveau tussen gemeente, maatschappelijke organisaties (non gouvernementele organisaties, ngo's) en bedrijfsleven is tot dan toe nauwelijks sprake. Met inzet van Nederlandse gemeentelijke deskundigen op het gebied van strategische planning en kadaster en belastingen start een proces dat voorziet in de opleiding van lokale deskundigen en dat een nieuwe fase in de ontwikkeling van Nicaragua inluidt.

5 2000-heden

Sinds de eerste contacten met Zoetermeer in 1982 is er in Jinotega en in Nicaragua veel aan het veranderen. Niettemin voert Nicaragua de lijst aan van landen met de hoogste staatschuld per hoofd van de bevolking. Een weinig benijdenswaardige positie. Begin september 2003 brengt de Minister voor Ontwikkelingssamenwerking, mevrouw Agnes van Ardenne, een werkbezoek aan Nicaragua. Zij rapporteert o.a. aan de Tweede Kamer dat er veel belang wordt gehecht aan de stedenbanden tussen Nederlandse en Nicaraguaanse gemeenten. De directe relaties tussen verschillende groeperingen binnen de gemeenten met counterparts in Nederland worden als een pluspunt beschouwd.

De nieuwe accenten van het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van de Minister zijn vastgelegd in het document "aan elkaar verplicht". In de nota beschrijft de Minister het beleid voor ontwikkelingssamenwerking tot 2015. Een nieuw accent is het streven de rol en de betrokkenheid van het bedrijfsleven bij de vraagstukken van de derde wereld te vergroten. De samenwerking tussen de Ministeries van economische zaken en ontwikkelingssamenwerking begint van de grond te komen. Het Nederlands Centrum voor Handelsbevordering (NCH) bereidt een handelsmissie naar Nicaragua voor van 21 tot en met 25 april van dit jaar. Het LBSNN is medeoprichter van het aan het NCH gelieerde Netherlands-Central American Business Council (NCABC).

Met Nicaragua blijft de ontwikkelingssamenwerkingsrelatie de komende jaren in stand.

Sinds het aantreden van de vorige regering Bolaños begin 2002, raken de veranderingen in Nicaragua in een stroomversnelling. De corruptie wordt met - voor Nicaraguaanse en Latijns-Amerikaanse begrippen – ongekende voortvarendheid aangepakt. Het beheer van de overheidsfinanciën is sterk verbeterd. De relaties met het IMF en de Wereldbank zijn hersteld. De Nederlandse Ambassade in Managua speelt een rol in de donorcoördinatie. Er is een proces in gang gezet om lokale overheden toegang te laten krijgen tot de grote geldstromen, die op nationaal niveau worden beheerd. Er is een wet aangenomen die de overdracht regelt van 4% van de nationale middelen naar de gemeenten. Dat is in de Nicaraguaanse context een uiterst belangrijke stap voorwaarts, die gemeenten in staat moet gaan stellen de eigen ont-

wikkeling ter hand te nemen. Inzet van de gemeenten is om het "gemeentefonds" uiteindelijk gevuld te krijgen met 10% van de rijksbegroting.

Vanaf 2003 zijn presenteert de regering plannen en neemt het nationale parlement meerdere wetten aan die de voorwaarden stellen voor een duurzame economische ontwikkeling op lokaal en regionaal niveau binnen het raamwerk van een meerjarig nationaal economisch ontwikkelingsplan.

Ontwikkeling van het lokaal bestuur en de civil society.

De kennis en ervaring die Nederlandse gemeenten inbrengen, richten zich op drie sporen:

- 1 versterking van het kadaster en de financiële positie van de Nicaraguaanse gemeenten door lokale belastingheffing
- 2 versterking van de lokale economie
- 3 toegang tot nationale fondsen (micromacro).

In een participatief proces, waaraan partijen uit de driehoek gemeenten-maatschappelijke organisaties-bedrijfsleven deelnemen, worden in een periode van ongeveer vijf jaar strategische plannen ontwikkeld die de economische ontwikkelpotenties van gemeenten in kaart brengen. Een prestatie van formaat in de gepolitiseerde Nicaraguaanse samenleving – ook op lokaal niveau – waarin samenwerking niet vanzelfsprekend is. Van meet af aan worden lokale deskundigen betrokken en opgeleid om de processen in de gemeenten te ondersteunen en te begeleiden. Zij werken samen in nationale expertteams onder de vlag van de nieuw opgerichte vereniging van Nicaraguaanse gemeenten met stedenbanden met Nederlandse gemeenten (Asociación de Municipios de Hermanamientos Nicaragua – Holanda, AMHNNH). De methodologie die de Nederlandse gemeenten ontwikkelen en toepassen, wordt door de Nicaraguaanse overheid erkend. Erkenning houdt in dat lokale integrale ontwikkelingsprojecten op rijksniveau toegang kunnen geven tot het nationale ontwikkelingsplan en de daaraan gekoppelde fondsen.

De ontwikkeling van het lokaal bestuur en de civil society krijgt tegen wil en dank een impuls door de orkaan Mitch. De inzamelingsactie is in eerste aanleg bedoeld voor noodhulp. Geld wordt besteed aan medicijnen, wederbouw van woningen, scholen. De gezamenlijke stedenbanden, verenigd in het LBSNN, besluiten in 1999 op het stadhuis in Zoetermeer om de ingezamelde gelden ook te besteden aan deskundigheidsbevordering. Met het doel de Nicaraguaanse lokale overheden in staat te stellen de herstructurering van hun gemeenten in eigen hand te nemen.

Niet alleen de Nicaraguaanse gemeenten werken samen op nationaal niveau. Ook de samenwerking tussen lokale maatschappelijke organisatie op nationaal niveau is in de afgelopen jaren speerpunt. De counterpart van de V.I.S. in Jinotega, la Cuculmeca, is een professioneel geleide organisatie die een voortrekkersrol vervult in FODEL (Federatie van stedelijke ngo's in de partnersteden). In ontwikkeling is het RSPL (netwerk van de lokale private sector).

Deze ontwikkelingsprocessen zijn gefinancierd met gelden van de Europese Unie, fondsen van het Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking en bijdragen van Nederlandse gemeenten.

De depolitisering, de aanpak op nationaal niveau van de corruptie, de verbetering van het beheer van de overheidsfinanciën in overeenstemming met de richtlijnen van het IMF en de Wereldbank, het begin van een proces van decentralisatie en de delegatie van middelen naar gemeenten, de planmatige aanpak van de ontwikkeling van lokale strategische plannen, de inrichting van gemeentelijke kadasters, de heffing van lokale belastingen, dat alles zijn belangrijke signalen van een kentering ten goede.

Ook Zoetermeer draagt bij aan dit proces. In een gezamenlijk proces slagen gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven erin om de sterke en zwakke kanten van hun stad en hun regio in beeld te brengen en te beschrijven welke de prioriteiten zijn voor de komende jaren. Ook Jinotega heeft een dergelijk plan. Anders dan in Nederland - en kenmerkend voor ontwikkelingslanden - is er nog geen sprake van een vergaande decentralisatie van bevoegdheden aan de lokale overheid. Veel verantwoordelijkheden berusten bij de centrale overheid, terwijl er tot nu toe nauwelijks geld beschikbaar wordt gesteld voor ontwikkelingen in de gemeenten. De toenmalige regering onder leiding van president Bolaños maakt serieus werk van decentralisatie. Op nationaal niveau worden in overleg met de gemeenten speerpunten van beleid geformuleerd die zijn geënt op de strategische plannen van de gemeenten. Voor Jinotega als departementale hoofdstad van een plattelandsgregio betekent dat ontwikkeling van toerisme en omschakeling van de mono koffiecultuur naar niet-traditionele gewassen als maïs en bonen en bloemen.

In 1999 spreken IMF en Wereldbank af dat leningen aan ontwikkelingslanden alleen nog worden verstrekt als het betreffende land beschikt over een participatief totstandgekomen strategisch plan dat voorziet in vermindering van de armoede (*Poverty Reduction Strategy Paper, PRSP*). Volgens de Wereldbank beschikt Nicaragua over een van de betere PRSP's. Dat betekent groeiend vertrouwen van belangrijke donoren in de koers die is ingezet en in de ontwikkeling die Nicaragua thans doormaakt.

Een PRSP geeft een armoedeanalyse en biedt aanknopingspunten voor sociale en economische ontwikkelingen. Inmiddels is een aantal potentiële economische groeikernen geïdentificeerd, waaronder onze partnerstad. Jinotega is als departementale hoofdstad het middelpunt van een uitgestrekt ruraal gebied. Kenmerkend voor de regio is van oudsher de koffieteelt. De belangrijkste koffieplantages liggen op ongeveer vier kilometer buiten de stad, rond het meer van Appenas (*Lago de Appenas*). Het meer is van eminent belang voor de elektriciteitsvoorziening voor heel Nicaragua. Ruim 50% van de nationale stroomproductie wordt geleverd door de waterkrachtcentrale in het meer. Daarbij komt dat het meer in een prachtige omgeving ligt.

6 Strategisch plan en de integrale ontwikkelingsprojecten (*proyectos integrales territoriales*)

De uitkomst van het strategisch planningsproces leidt tot het strategisch plan, waarin drie ontwikkelingspotenties worden gedefinieerd.

1. De toeristische potentie van het meer wordt hoog ingeschat. Het is dan ook niet verwonderlijk dat van de drie prioriteiten die voor Jinotega als economische groeikern worden vastgesteld de bouw van een ecotoeristisch centrum aan het meer hoog scoort. Het meer als recreatiegebied en de *Ruta de Café*, een toeristische route langs koffieplantages, lijken een goede combinatie.
2. Een tweede potentie is de opbouw van productiebedrijven en handelsondernemingen, gericht op niet-traditionele gewassen. Dus geen monocultuur meer gebaseerd op koffie, maar diversificatie.
3. Een derde potentie is reactivering en integrale aanpak van de bloemeteelt. De klimatologische omstandigheden zijn gunstig voor bloemencultuur.

Bloemeteelt

In november 2003 doet burgemeester Van Leeuwen tijdens zijn bezoek aan Jinotega namens Zoetermeer het aanbod om een haalbaarheidsstudie naar de verbetering van de bloemeteelt te financieren. De studie wordt uitgevoerd door lokale onderzoekers en verschaft een uitgebreid inzicht in de veelheid aan kleinschalige bloemkwekerijen, grondsoorten, producten, klimatologische omstandigheden, afzetmogelijkheden (voornamelijk voor de interne

markt). De studie is ontoereikend om inzicht te geven in de aanpak die moet leiden tot verbetering. Gebrek aan kennis om de teelt te verbeteren en de slechte wegverbinding door de bergen tussen Jinotega en Matagalpa vormen grote belemmeringen. Het rapport trekt dankzij het directe contact met een lid van de V.I.S. - zelf bloementeler - de aandacht van Edwin Smit, een Nederlandse ondernemer in San José (Costa Rica). Met een producent van ledervaren in Costa Rica onderzoekt hij de mogelijkheden van productie van ledervaren in de omgeving van Jinotega. Ledervaren is een groene plant die gebruikt wordt als decoratie in boeketten. Ledervaren is niet kwetsbaar, blijft lang goed en is verzekerd van een constante markt. Nauwe samenwerking met een importeur van decoratiegroen in Nederland resulteert in een businessplan en de oprichting van een joint venture, Ecoverde. De commerciële onderneming beoogt tegelijkertijd om in de regio Jinotega lokale boeren te interesseren voor de teelt van ledervaren. Voor dat deel van het project doen de initiatiefnemers een beroep op het Programma Samenwerking Opkomende Markten (PSOM) van het Ministerie van economische zaken. Het plan voorziet in training en begeleiding van lokale boeren die willen omschakelen van koffieteelt op ledervaren en garandeert een afname. De aanvraag wordt in september 2005 gehonoreerd.

Intussen koopt Ecoverde in Jinotega een terrein aan voor de commerciële productie. Er wordt een vijftiental kleine boeren geselecteerd die graag willen meedoen. De impact is groot. De productie van ledervaren zorgt voor een investeringsimpuls in de vorm van koelinstallaties, opslagruimte, distributiecentrum. Er wordt samengewerkt met coöperaties uit Jinotega en Matagalpa. De eerste proefaanplant is gedaan. Naar verwachting zal de commerciële start in het najaar van 2007 plaatsvinden. Het project voorziet in nieuwe werkgelegenheid. Jinotega beleeft de komst van het bedrijf als de lang verwachte doorbraak in de ontwikkeling van de stad.

Toerisme

De ontwikkeling van toerisme is een wens die breed leeft in Nicaragua. Ook Jinotega heeft vanwege het meer van Appenas op vier kilometer buiten de stad en de koffieplantages rond het meer een potentiële aantrekkingskracht. De infrastructuur die nodig is om toeristen naar het gebied te verleiden ontbreekt. Wegen, hotelaccommodaties, restaurants uitgaansvoorzieningen, musea, kennis van het vak ontbreken of voldoen niet aan internationale standaarden. Niettemin biedt de regio en ook heel Nicaragua op dit moment voldoende mogelijkheden om geïnteresseerde bezoekers kennis te laten maken met de prachtige natuur, cultuur en architectuur.

Dezelfde ondernemer die aan de basis staat van de onderneming die de bloemeteelt in Jinotega een impuls geeft, biedt een vakantiereis aan die vanuit Costa Rica langs acht Nicaraguaanse steden voert, waaronder Jinotega, waarmee Nederlandse gemeenten een stedenband onderhouden.

7 Samenwerking

Het LBSNN heeft voor de periode 2005-2008 het Landenprogramma Nicaragua 2005-2008 vastgesteld.

Zoetermeer participeert als lid van het LBSNN in dit programma.

De hoofdlijnen van dit Landenprogramma van het LBSNN omvatten:

In Nicaragua

1. Voor gemeentelijke samenwerking
Bovenlokaal (via samenwerking LBSNN (o.a. expertpool gemeenteambtenaren) en AMHNN (via nationale projectteams bestaande uit Nicaraguaanse deskundigen)
Institutionele versterking/capaciteitsopbouw van Nicaraguaanse gemeenten op:

- a. duurzame economische ontwikkeling op basis van participatieve strategische ontwikkelingsplanning en realisatie van daaruit voortkomende integrale gebiedsgebonden economische ontwikkelingsprojecten in de partnersteden (versterken van gemeentelijke regiefunctie)
- b. aansluiten van lokale en regionale onderwijsvoorzieningen op de arbeidsmarkt en realisatie van de millenniumdoelen met betrekking tot het onderwijs in de partnersteden; (versterken van gemeentelijke regiefunctie)
- c. verhogen van inkomsten uit gemeentebelastingen en –heffingen.

Van stad tot stad

- d. innovatieve en verdiepende – bilaterale - projecten die voortkomen uit het strategische plan in de Nicaraguaanse partnerstad
- e. jaarlijkse bestuurlijke contacten en beleidsdialoog.

2 Voor particuliere samenwerking

Van stad tot stad:

- a. concrete bilaterale (kleinschalige) projecten en/of programma's, die bij voorkeur voortkomen uit het strategische ontwikkelingsplan in de partnerstad en gericht zijn op voorzien in basisbehoeften (o.a. Millenniumdoelen) of verhogen productiviteit/werkgelegenheid.
- b. opzetten van lokaal ontwikkelingsfonds bij partnerorganisaties gekoppeld aan het strategische ontwikkelingsplan van de partnerstad.

Bovenlokaal (via samenwerking LBSNN en FODEL/RSPL)

- a. institutionele versterking/capaciteitsopbouw van lokale ngo's, die gesprekspartner zijn voor het gemeentebestuur, en van lokale organisatie(s) van de private sector in de partnersteden)

In Nederland

1 In de Nederlandse steden:

- a. beleidsbeïnvloeding van de gemeentepolitiek (B&W en Raad) over nut en noodzaak van ontwikkelingssamenwerking als onderdeel van gemeentelijke internationale samenwerking
In het bijzonder presentatie van resultaten van de stedenbanden alsook lobby richting gemeenteraad en B&W na gemeenteraadsverkiezingen, bij begrotingsbehandelingen en op andere politiek-strategische momenten.
- b. voorlichting- en bewustwordingscampagnes, in het bijzonder de Millenniumdoelen
In 2007 starten lokale voorlichtingscampagnes met betrekking tot realisatie van de Millenniumdoelen in de Nicaraguaanse partnersteden (eventueel aan te vullen met gegevens uit andere partnersteden, bijv. Afrika).
- c. debat over de rol van het lokaal bestuur en van de civiele samenleving in lokale, duurzame ontwikkeling op basis van dialoog/uitwisselingsprogramma tussen Nederland en Nicaragua

2 Bovenlokaal:

- a. maatschappelijk Verantwoord Ondernemen/Bedrijfscontacten.
Via LBSNN/NCABC bevorderen van meer economische samenwerking en handelscontacten tussen Nederland en Nicaragua o.a. met gebruikmaking van het netwerk van de stedenbanden.
- b. deskundigheidsbevordering

Via LBSNN (en anderen) verder werken aan het realiseren van een kwaliteitsverbetering binnen de gemeentelijke samenwerking en het verder professionaliseren van particuliere stedenbandorganisaties.

VNG-International

Financiering van het landenprogramma Nicaragua 2005-2008 vindt deels plaats met gelden uit het Logo South programma, afkomstig van het Ministerie voor Ontwikkelingssamenwerking en beheerd door VNG-International.

Hoofddoelstelling van LOGO SOUTH 2005-2008 is versterking van lokaal bestuur als voorwaarde voor armoedebestrijding. Deskundigheidsbevordering is een belangrijk middel voor goed lokaal bestuur. Het programma zet in op de mens als actor en richt zich zowel op de politiek-bestuurlijke organisatie als op de ambtelijke organisatie. Met betrekking tot Nicaragua concentreert de thematiek zich op versterking van de regiefunctie van de gemeenten in de lokale en regionale duurzame ontwikkeling. Het thema wordt uitgewerkt voor twee samenhangende beleidsterreinen: "gemeentebelastingen en heffingen" en "middelencoördinatie op basis van strategische plannen".

In het kader van het Logo South programma is begin 2005 een Zoetermeerse delegatie onder leiding van wethouder Smid-Marsman in Jinotega.

Tijdens het aanstaande bezoek van wethouder Haan in april worden afspraken gemaakt met het gemeentebestuur van Jinotega over de prioriteiten voor de resterende periode tot november 2008. In de tweede helft van 2007 is de rapportage van het bezoek beschikbaar.

HIVOS

Een tweede financieringsstroom ontstaat door de samenwerking met HIVOS.

Sinds 1 januari 2007 is het nieuwe medefinancieringsstelsel van het Ministerie voor Ontwikkelingssamenwerking van kracht. Het LBSNN heeft strategische samenwerking gezocht met HIVOS als een van de grote medefinancieringsorganisaties in Nederland.

De twee kernthema's van de samenwerking zijn:

1. duurzame economische ontwikkeling in Nicaragua
2. draagvlakversterking en beleidsbeïnvloeding in Nederland

LBSNN en HIVOS zullen samen met gemeenten en maatschappelijke organisaties specifieke initiatieven nemen voor samenwerking in Nicaragua.

In Nederland zullen voorlichting- en bewustwordingsactiviteiten in Nederland georganiseerd worden. Die zullen vooral gaan over het behalen van de Millenniumdoelen in Nicaragua en de rol die Nederlandse gemeenten daarin samen met het lokale onderwijsveld, het bedrijfsleven én de stedenbandorganisatie kunnen spelen.

Kleine Plaatselijke Activiteitenregeling (KPA)

Het Ministerie voor Ontwikkelingssamenwerking kent een financieringsprogramma voor kleinschalige projecten die zich richten op materiële investeringen en kennisoverdracht in Nicaragua en een voorlichtingscomponent gericht op draagvlakverbreding in Nederland. De programmagelden voor Nicaragua worden beheerd door het LBSNN. Op de KPA regeling doen de V.I.S. en andere maatschappelijke organisaties in Zoetermeer geregeld een beroep om projecten in Jinotega te financieren. Sprekende voorbeelden zijn inzamelingsacties in de afgelopen vier jaar op een vijftal basisscholen in Zoetermeer ten behoeve van projecten in Jinotega. De voorlichtingscomponent bestaat uit een muurschildering die door een Nicaraguaanse kunstenaar samen met leerlingen op de scholen tot stand komt. De zogenaamde muurschilderbrigades hebben een enorme impact op de scholen, zowel op de leerlingen, als op docenten en ouders. Op 4 oktober 2006 onthullen Minister Van Ardenne en wethouder Haan de muurschildering op twee locaties van basisschool "De Hofvijver".

8 Onderwijs

Een belangrijke pijler van het landenprogramma Nicaragua 2005-2007 is onderwijs. In Nicaragua is onderzoek gedaan naar het schoolbezoek van leerplichtige kinderen. Het school verzuim is hoog, omdat veel kinderen bij moeten dragen aan het gezinsinkomen. Die situatie is niet anders in Jinotega. De Nicaraguaanse overheid en het Nederlandse Ministerie voor Ontwikkelingssamenwerking kennen aan het onderwijs een hoge prioriteit toe. Plannen voor de nabije toekomst richten zich op realisering van de millenniumdoelen. Naast verbetering van de condities die moeten leiden tot toename van het schoolbezoek wil Jinotega ook inzetten op beroepsonderwijs en vergroting van de kansen op werk voor schoolverlaters. Onderwijs is de komende jaren speerpunt binnen de stedenbandrelaties.

9 Millenniumdoelen

In september 2000 keuren 189 landen op de millenniumtop van de Verenigde Naties in New York de Millennium Verklaring goed. In die verklaring staan acht doelen geformuleerd. Door goedkeuring van de Millennium Verklaring verbinden deze landen (intussen zijn het er 191) zich ertoe om armoede en honger te bestrijden en onderwijs, gezondheidszorg, de status van vrouwen en het milieu te verbeteren. De deadline is 2015. Ook de nieuw aangetreden coalitie zet in op de Millenniumdoelen. Het regeerakkoord noemt bij Pijler 1 het project: Millennium Ontwikkelingsdoelen dichterbij. In de periode 2007-2010 zullen voorlichtingsactiviteiten op het terrein van ontwikkelingssamenwerking in Nederland en in Zoetermeer in het teken staan van de millenniumdoelen.

De acht millenniumdoelen zijn:

1. Het uitroeien van extreme armoede en honger
2. Alle kinderen naar de basisschool.
3. Stimuleren van gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Gelijke kansen voor jongens en meisjes in het basis- en middelbaar onderwijs.
4. Vermindering van de kindersterfte in ontwikkelingslanden met tweederde ten opzichte van het niveau in 1990.
5. Verlaging van de moedersterfte met driekwart ten opzichte van 1990.
6. Bestrijding van verdere verspreiding van HIV/Aids, en andere armoedeziekten zoals malaria.
7. Waarborgen van een duurzaam milieu. Concreet: halvering van het aantal mensen zonder toegang tot veilig drinkwater en goede sanitaire voorzieningen.
8. Mondiaal partnerschap voor ontwikkeling: er moet wereldwijd en op een structureel onderbouwde wijze samengewerkt worden voor ontwikkelingssamenwerking. Er wordt een open en eerlijk financieel- en handelssysteem op poten gezet. De minst ontwikkelde landen verdienen speciale aandacht, zeker wat betreft douane- en handelstarieven. Het schuldenprobleem wordt opgelost.

Armoedebestrijding is het hoofddoel van ontwikkelingssamenwerking. Wereldwijd moeten 1,2 miljard mensen rondkomen van minder dan 1 dollar per dag. Zowel voor het Ministerie voor Ontwikkelingssamenwerking als de particuliere ontwikkelingsorganisaties zijn deze acht doelstellingen een leidraad voor hun activiteiten, zowel in de ontwikkelingslanden als in Nederland. Enerzijds omdat hierin de belangrijkste knelpunten voor ontwikkeling en gelijke kansen en rechten voor mannen en vrouwen in de wereld goed zijn samengevat, anderzijds omdat het ook herkenbare onderwerpen zijn voor – betrokken – burgers. In 2007 zijn we halverwege. De gezamenlijk Nederlandse ontwikkelingsorganisaties zullen dan ook uitgebreid aandacht besteden aan de behaalde resultaten tot dusver, en aan wat er nog te doen staat.

Zoetermeer sluit zich aan bij de millenniumdoelencampagne. In voorbereiding zijn een communicatieplan en een plan van aanpak, op basis waarvan een subsidie van maximaal € 25.000,00 per jaar gedurende een periode van minimaal 2 en maximaal 4 jaar kan worden verkregen.

Het campagneplan zal worden gebaseerd op vijf pijlers:

1. jaarlijkse publieksmanifestatie(s), waarbij op een aantrekkelijke manier in de eigen stad de millenniumdoelen worden gecommuniceerd met de inwoners;
2. aansprekende en wervende sectorale en/of specifiek doelgroep gerichte acties;
3. ruime aandacht voor de millenniumdoelen in het onderwijs én in de buitenschoolse activiteiten;
4. ruime aandacht voor de doelen van de campagne in de lokale media;
5. beleidsbeïnvloeding van de gemeentepolitiek ten gunste van meer budget voor ontwikkelingssamenwerking als onderdeel van internationale samenwerking

De campagne moet in ieder geval worden gedragen door

1. de gemeente
2. de georganiseerde onderwijssector
3. het georganiseerde bedrijfsleven
4. de stedenbandorganisatie

De gemeenteraad neemt in november 2006 tijdens de begrotingsbehandeling een amendement aan, waarbij in de context van 25 jaar stedenband met Jinotega € 50.000,00 beschikbaar komt ter verdubbeling van geldinzamelingsacties die zich richten op de millenniumdoelencampagne. De gemeente zal het voortouw nemen bij de oprichting van een lokaal millenniumdoelen platform.

10 Wederzijdse bezoeken 2000-heden

In juni 2002 brengt een delegatie uit Jinotega bestaande uit de burgemeester, een vertegenwoordiger van het bedrijfsleven en een ambtenaar een studiebezoek aan Nederland en aan Zoetermeer. Het bezoek staat in het thema van publiekprivate samenwerking.

De delegatie toont zich geïnteresseerd in samenwerking op het gebied van versterking van de economische ontwikkeling: bloementeelt, toerisme en stadspromotie.

In november van datzelfde jaar brengt een delegatie uit Zoetermeer bestaande uit wethouder Scheffer, de voorzitter van de V.I.S. en de coördinator stedenbanden een bezoek aan Jinotega

Tijdens het bezoek worden mogelijkheden verkend om op projectbasis samen te werken:

- marktwerking
- diversificatie van land- en tuinbouw. Niet alleen monocultuur van koffie, maar ook groenten en ontwikkeling van kleinschalige productie.

In juni 2003 worden de plaatsnaamborden van de beide stedenbanden, waaronder die van Jinotega, op de Markt en bij de invalswegen van Zoetermeer onthuld.

Eind februari/begin maart 2005 brengt wethouder Smid-Marsman samen met een bestuurslid van de V.I.S. en een ambtenaar een bezoek aan Jinotega. Doel van het bezoek is bespreking van de voortgang van het Logo South project en de afstemming van activiteiten binnen het landenprogramma Nicaragua 2005-2008.

In juni 2005 brengen acht leerlingen en twee begeleiders die gedurende drie weken in Solingen in Duitsland, een andere partnergemeente van Jinotega, verblijven een bezoek aan Zoe-

termeer. Het programma wordt opgesteld in samenwerking met de V.I.S. en het Stedelijk College locatie Van Doornenplantsoen.

Eind mei 2006 brengen de loco-burgemeester en de projectleider strategische planning van Jinotega als onderdeel van een stage in Nederland een werkbezoek aan Zoetermeer. Tijdens dat bezoek wordt o.a. ruim aandacht besteed aan contacten met grote internationale spelers op het gebied van bloementeelt in het Westland.